ROZHODNUTIE KOMISIE

z 7. júna 2006

o štátnej pomoci Nemecka na získanie obchodných podielov vinárskych družstiev

[oznámené pod číslom K(2006) 2070]

(Iba znenie v nemeckom jazyku je autentické)

(2007/57/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 88 ods. 2,

po výzve zúčastnených strán na predloženie pripomienok v súlade s uvedenými ustanoveniami [1] a so zreteľom na ich pripomienky,

keďže:

I. KONANIE

(1) Toto opatrenie bolo oznámené Komisii na základe písomnej žiadosti útvarov Komisie listom z 19. apríla 2001. Keďže opatrenie bolo v tom čase už zrealizované, pomoc sa zaevidovala do zoznamu neohlásenej pomoci (pomoc č. NN 32/01).

(2) Ďalšie informácie obsahoval list z 13. februára 2002, doručený 18. februára 2002, list z 5. júla 2002, doručený 9. júla 2002, a list z 5. decembra 2002, doručený 10. decembra 2002. Okrem toho sa 25. júna 2002 uskutočnilo rokovanie v priestoroch generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo.

(3) V liste z 2. októbra 2003, SG (2003) D/232035, Komisia informovala Nemecko o svojom rozhodnutí začať kvôli tomuto opatreniu konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES (pomoc č. C 60/2003).

(4) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* [2]. Komisia vyzvala zúčastnené strany predložiť pripomienky k uvedenej pomoci.

(5) Listami z 18. novembra 2003, doručeným 25. novembra 2003, listom z 23. decembra 2003, doručeným 5. januára 2004, a listom z 12. februára 2004, doručeným 17. februára 2004, zúčastnené strany, resp. nemecké regionálne orgány, ktoré pomoc poskytli, zaslali Komisii svoje stanoviská.

(6) Nemecko poslalo svoje stanovisko Komisii listom z 5. novembra 2003, doručeným 6. novembra 2003.

(7) Listom zo 7. marca 2005, doručeným 9. marca 2005, Nemecko poslalo Komisii doplňujúce stanovisko, v ktorom požiadalo o posúdenie opatrenia podľa článku 5 nariadenia Komisie (ES) č. 1860/2004 zo 6. októbra 2004 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES, pokiaľ ide o pomoc *de minimis* v sektore poľnohospodárstva a rybného hospodárstva [3].

II. OPIS POMOCI

II.1. Názov opatrenia

(8) Príspevok na nákup obchodných podielov pre vinohradníkov v spolkovej krajine Porýnie-Falcko.

II.2. Právny základ

(9) Opatrenie sa uskutočnilo na základe týchto 4 smerníc:

Förderrichtlinie zur Gewährung von Zuschüssen aus Mitteln des Landkreises Bernkastel-Wittlich zur Förderung von Winzern, die einer Winzergenossenschaft beitreten. (Smernica o poskytovaní príspevkov z prostriedkov okresu *Bernkastel-Wittlich* na podporu vinárov vstupujúcich do vinárskeho družstva.)

Förderrichtlinie zur Gewährung von Zuschüssen aus Mitteln des Landkreises Cochem-Zell zur Förderung von Winzern, die einer Winzergenossenschaft/Erzeugergemeinschaft beitreten. (Smernica o poskytovaní príspevkov z prostriedkov okresu *Cochem-Zell* na podporu vinárov vstupujúcich do vinárskeho družstva/výrobného spoločenstva.)

Förderrichtlinie zur Gewährung von Zuschüssen aus Mitteln des Landkreises Trier-Saarburg zur Förderung von Winzern, die einer Winzergenossenschaft/Erzeugergemeinschaft beitreten. (Smernica o poskytovaní príspevkov z prostriedkov okresu *Trier-Saarburg* na podporu vinárov vstupujúcich do vinárskeho družstva/výrobného spoločenstva.)

Mitteilung der Verbandsgemeinde Schweich, die Zuschüsse des Landkreises Trier-Saarburg zur Förderung von Winzern, die einer Winzergenossenschaft/Erzeugergemeinschaft beitreten, zu erhöhen. (Oznámenie združenia obcí *Schweich* o zvýšení príspevkov okresu *Trier-Saarburg* na podporu vinárov vstupujúcich do vinárskeho družstva/výrobného spoločenstva.)

[1] Ú. v. ES C 267, 6.11.2003, s. 2.

[2] Pozri poznámku pod čiarou 1.

[3] Ú. v. EÚ L 325, 28.10.2004, s. 4.

(10) Smernica okresnej správy Bernkastel-Wittlich obsahuje pomoc na kúpu obchodných podielov určitého družstva, konkrétne družstva *Moselland*. Smernice okresnej správy Cochem-Zell obsahujú podobné ustanovenia, ktoré v praxi viedli k tomu, že predmetom pomoci sa stali výlučne obchodné podiely družstva *Moselland*. Smernice okresnej správy Trier-Saarburg a združenia obcí Schweich nie sú špecificky zamerané na určitý podnik, ale všeobecne na družstvá, resp. výrobné spoločenstvá, vytvorené v súlade s nemeckým zákonom o štruktúre trhu.

II.3. **Účel opatrenia**

(11) Účelom opatrenia bolo zvýšiť podiel výkupu hrozna výrobnými spoločenstvami a znížiť podiel voľného predaja sudového vína, t. j. vína, ktoré sa nepredáva prostredníctvom výrobných spoločenstiev. Zámer mal prispieť k cenovej stabilizácii na trhu so sudovým vínom. Súčasne sa tým mali dlhodobo vyradiť z prevádzky výrobné kapacity vínnych pivníc súkromných vinárov, najmä v malých vinárskych podnikoch pestovateľskej oblasti Mosel-Saar-Ruwer.

(12) Z pomoci sa vinárskym podnikom hradila časť nákladov na získanie obchodných podielov vo vinárskych družstvách, resp. výrobných spoločenstvách (ďalej len „výrobné spoločenstvá“). Podmienkou poskytnutia pomoci bolo, aby sa vinár zaviazal, že počas 5 rokov podiely nepredá. Okrem toho podnik musel vstúpiť do výrobného spoločenstva s vinohradom, ktorý obhospodaroval, a všetko vypestované hrozno, resp. mušt alebo víno, musel dodávať výrobnému spoločenstvu. Ďalej sa podnik musel zaviazať, že znefunkční príslušné výrobné zariadenia vínnych pivníc.

II.4. **Rozpočtové prostriedky pomoci**

(13) Pomoc sa poskytla vo forme priamych dotácií a vo forme úrokových zvýhodnení pri úveroch na kapitálovom trhu.

(14) Náklady na získanie jedného obchodného podielu predstavovali normálne 293,99 EUR. Ak sa náklady na obchodný podiel znížili, adekvátne sa znížila aj dotácia.

(15) V prepočte na jeden obchodný podiel sa poskytli tieto dotácie:

Okres, resp. obec	Na nákup 1 až 5 obchodných podielov	Okrem toho na jeden podiel	Maximálna výška dotácie na novo vstupujúci podnik
Bernkastel-Wittlich	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Cochem-Zell	76,69 EUR	76,69 EUR	horná hranica neurčená
Trier-Saarburg	76,69 EUR	38,35 EUR	766,94 EUR
Schweich	51,13 EUR	—	255,65 EUR

(16) Príspevky spoločenstva obcí Schweich sa vyplatili dodatočne (kumulatívne) k platbám vykonaným v okrese Landkreis Trier-Saarburg.

(17) V okrese Cochem-Zell sa poskytla úroková zľava z úverov na nákup obchodných podielov až do výšky 4,95 % na obdobie maximálne štyroch rokov.

(18) V roku 2000 sa uskutočnili tieto platby pre výrobné spoločenstvá:

Okres, resp. obec	Vinárske družstvo Moselland	Výrobné spoločenstvo Moselherz	Výrobné spoločenstvo Mosel Gate
Bernkastel-Wittlich	44 022 EUR	– EUR	– EUR
Cochem-Zell	20 171 EUR	– EUR	– EUR
Trier-Saarburg	51 270 EUR	6 990 EUR	7 631 EUR
Schweich	16 975 EUR	3 390 EUR	5 011 EUR
Suma	132 438 EUR	10 380 EUR	12 642 EUR

(19) V roku 2000 sa celkove vyplatilo 155 460 EUR. Opatrenie sa financovalo z prostriedkov okresných správ, resp. z prostriedkov obce Schweich.

II.5. **Trvanie opatrenia**

(20) Platnosť opatrenia v okrese Cochem-Zell bola štvorročná (2000 až 2003). Ostatné schémy pomoci boli obmedzené na rok 2000.

II.6. **Príjemcovia pomoci**

(21) Pomoc sa vyplácala priamo výrobným spoločenstvám, ktoré následne predávali obchodné podiely vstupujúcim vinárom a vinárskym podnikom so zľavou.

(22) Vinári a vinárske podniky v jednotlivých okresoch tak mohli získať obchodné podiely vo výrobných spoločenstvách za znížené náklady.

(23) Výrobné spoločenstvá mohli vďaka tomuto opatreniu zvýšiť svoje vlastné imanie a zabezpečiť si prísun surovín.

II.7. **Dôvody na začatie konania vo veci formálneho zisťovania**

(24) Po predbežnom zisťovaní bolo toto opatrenie klasifikované ako prevádzková pomoc pre vinárske podniky a výrobné spoločenstvá, ktorá nie je zlučiteľná so Spoločným trhom. Na základe toho Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania.

III. STANOVISKÁ ZÚČASTNENÝCH STRÁN

III.1. Sťažnosti proti poskytnutiu pomoci

(25) Útvary Komisie dostali sťažnosť v súvislosti so zavedením predmetnej schémy pomoci. Sťažovateľ poukazoval na to, že vďaka pomoci si vinári mohli lacnejšie zakúpiť obchodné podiely v tamojších výrobných spoločenstvách. A výrobné spoločenstvá si tým okrem navýšenia vlastného imania zabezpečili aj zásobovanie surovinami na mušty a víno. Konkurencia môže byť poškodená pri nákupe muštov a surového vína.

III.2. Stanoviská zúčastnených strán v rámci konania vo veci formálneho zisťovania

(26) Stanoviská zúčastnených strán, resp. nemeckých regionálnych orgánov, ktoré pomoc poskytli, zdôrazňujú podporu potrebných štrukturálnych zmien v oblasti s dvetisícročnou vinohradníckou históriou, vyznačujúcou sa pestovaním hrozna na strmých svahoch, ktorej zachovanie má mimoriadny význam pre cestovný ruch a gastronómiu. Opatrenie slúži na odstavenie výrobných kapacít. Ďalej nasleduje žiadosť o uplatnenie nariadenia č. 1860/2004.

IV. STANOVISKO NEMECKA

(27) Vo svojom stanovisku Nemecko zdôraznilo podporu potrebných štrukturálnych zmien v oblasti s dvetisícročnou vinohradníckou históriou, vyznačujúcou sa pestovaním hrozna na strmých svahoch, ktorej zachovanie má mimoriadny význam pre cestovný ruch a gastronómiu. Pomoc mala kompenzovať nevýhody vinárov a vinárskych podnikov, ktorí museli odstaviť svoje kapacity vínnych pivníc, aby mohli plniť päťročný dodávateľský záväzok voči výrobným spoločenstvám a dá sa teda klasifikovať ako opatrenie na zastavenie prevádzky.

(28) V dodatku k stanovisku Nemecko požiadalo o uplatnenie nariadenia č. 1860/2004.

V. HODNOTENIE POMOCI

CMO/Organizácia spoločného trhu/

(29) Článok 36 Zmluvy o ES sa môže uplatniť na pestovanie a spracovanie hrozna, ktoré sa upravuje v nariadení Rady (ES) č. 1493/1999 zo 17. mája 1999 o spoločnej organizácii trhu s vínom ([4]).

([4]) Ú. v. ES L 179, 14.7.1999, s. 1, Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 2165/2005 (Ú. v. EÚ L 345, 28.12.2005, s. 1).

(30) Podľa stanoviska Nemecka a zúčastnených strán boli hospodárske ťažkosti vinárov a vinárskych podnikov vyvolané zmenami štruktúry odbytových možností. Bežný predaj sudového vína s využitím vlastných výrobných zariadení vo vínnych pivniciach bol stále ťažší. Trh požadoval buď suroviny (hrozno alebo čerstvo vylisovaný mušt) alebo akostné a trhovo orientované vína. Súkromné spoločnosti mali vstupovať do podobných zmlúv s vinohradníckymi podnikmi, aby mohli za nich preberať riziká spojené s predajom.

(31) V tomto kontexte, ako sa už uvádza v odseku 12, regionálne orgány znášali časť nákladov vinárov na získanie podielov vo výrobných spoločenstvách. Nadobúdatelia obchodných podielov príslušných výrobných spoločenstiev sa museli zaviazať, že do výrobného spoločenstva vložia celú obrábanú plochu a budú mu predávať všetko hrozno, resp. mušt a víno. Vinárske podniky sa museli zaviazať, že počas piatich rokov obchodné podiely nepredajú, čo sa vlastne rovná odstaveniu ich zariadení na výrobu vína vo vínnych pivniciach. Výrobné spoločenstvá si takto – oproti iným spoločnostiam na výrobu a marketing vína – mohli zabezpečiť prísun surovín zaviazaním vinárov a vinárskych podnikov, že im budú dodávať všetko vyrobené hrozno, resp. mušt a víno po dobu piatich rokov (pozri časť II.2).

(32) Zvýhodnenie výrobných spoločenstiev, spočívajúce v prísľube vinárskych podnikov, že im budú dodávať všetko vyrobené hrozno, resp. mušt a víno, ako aj v odstavení ich vlastných pivníc, predstavuje štrukturálne opatrenie, ktoré posilnilo výrobné spoločenstvá. Výhodu zabezpečeného zásobovania možno takto odôvodniť ako dôsledok opatrenia na reštrukturalizáciu trhu, spĺňajúceho ciele článku 39 nariadenia 1493/1999.

Štátna Pomoc

(33) Podľa článku 71 ods. 1 nariadenia 1493/1999

„Okrem prípadov, keď sa v tomto nariadení stanovuje inak […], sa články 87, 88 a 89 Zmluvy vzťahujú na výrobu a obchod s výrobkami spadajúcimi pod toto nariadenie."

(34) V článku 71 ods. 2 sa uvádza, že

„*Kapitola II hlavy II* (prémie za definitívne ukončenie pestovania hrozna)*nebráni udeľovaniu národných subvencií určených na dosiahnutie cieľov podobných cieľom kapitoly II. Napriek tomu sa však odsek 1 na tieto subvencie vzťahuje.*"

(35) Podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES je akákoľvek štátna pomoc alebo pomoc poskytnutá zo štátnych prostriedkov, ktorá zvýhodnením určitých podnikov narúša alebo hrozí

narušením hospodárskej súťaže, zakázaná, ak poškodzuje obchod medzi členskými štátmi.

(36) Predmetná schéma štátnej pomoci bola financovaná z verejných prostriedkov okresov a jednej obce v nemeckej spolkovej krajine Porýnie-Falcko. Pomoc by mohla narúšať hospodársku súťaž ([5]) a poškodiť obchod medzi členskými štátmi ([6]).

V.1. Zvýhodnenie vinárov a vinárskych podnikov dotovaním nákupu obchodných podielov a úhrady úrokov

(37) Určití vinári a pestovateľské podniky v Porýní-Falcku získali obchodné podiely vo výrobných spoločenstvách s podporou regionálnych orgánov a teda zaplatili za obchodné podiely zníženú cenu (pozri odsek 15). Sumu, o ktorú bola znížená cena obchodných podielov, by za normálnych okolností museli zaplatiť. Ide tu preto o priamu hospodársku výhodu pre tieto podniky, financovanú z verejných prostriedkov.

(38) Príspevok na úroky až do výšky 4,95 %, poskytnutý niektorým vinárom a pestovateľským podnikom na takúto kúpu (pozri odsek 17), takisto predstavuje hospodársku výhodu pre týchto poľnohospodárov, ktorá bola financovaná z verejných prostriedkov.

(39) Preto sa môže uplatniť článok 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(40) V ďalšej časti (časť V.3) sa zisťuje, či sa na uvedené zvýhodnenie môže uplatniť bod 9 rámca Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva ([7]) (ďalej len „rámec pre sektor poľnohospodárstva“), týkajúce sa pomoci na zrušenie kapacít.

V.2. Zvýhodnenie výrobných spoločenstiev

(41) Komisia potvrdzuje názor uvedený vo svojom liste o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, že výrobné spoločenstvá boli zvýhodnené poskytnutím pomoci vinárom a pestovateľským podnikom na nákup obchodných podielov. Pomoc na nákup obchodných podielov sa obmedzila len na niektoré etablované výrobné spoločenstvá (pozri odsek 10). Vinári a vinárske podniky si museli obchodné podiely ponechať vo vlastníctve 5 rokov.

(42) Podľa nemeckých orgánov bola reštrukturalizácia trhu s vínom nevyhnutná. Napriek tomu, že vinári si mohli zakúpiť obchodné podiely vo výrobných spoločenstvách, keďže ich cena nebola veľmi vysoká, k tejto štrukturálnej zmene nedošlo skôr, ako sa začalo s implementáciou schémy pomoci zo strany regionálnych a komunálnych orgánov.

(43) Tieto výrobné spoločenstvá si mohli – oproti iným spoločnostiam na výrobu a marketing vína – vstupom nových spoločníkov, ktorí získali obchodné podiely za znížené ceny alebo so zvýhodnenými úrokmi, zvýšiť svoj kapitál a likviditu a dosiahnuť dodatočné príjmy. Ďalšou výhodou pre výrobné spoločenstvá bol záväzok vinárov v spojitosti so subvencovaným nákupom obchodných podielov, že odpredajú všetko hrozno, resp. mušt a víno a tiež odstavia svoje pivnice.

(44) V tejto súvislosti je vhodné uviesť odkaz na bod 26 rozsudku Európskeho súdneho dvora vo veci C-156/98 *Komisia/Nemecko* ([8]):

> *„Výhoda, ktorá sa nepriamo poskytuje podnikom, uvedeným v § 52 ods. 8 zákona o daniach z príjmov, spočíva v tom, že členský štát sa zriekne daňových príjmov, ktoré by bol normálne dosiahol, keďže týmto zrieknutím majú investori možnosť získať podiely v takomto podniku za daňovo výhodnejších podmienok.“*

(45) Tento rozsudok bol potvrdený v bode 95 rozhodnutia vo veci GEI T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel/Komisia* ([9]):

> „…Konštatovanie existencie opatrenia v prospech podniku [..], financovaného zo štátnych prostriedkov, [ne]vyžaduje, aby tento podnik bol priamym príjemcom pomoci. Z článku 87 ods. 2 písm. a) Zmluvy o ES totiž vyplýva, že sociálna pomoc sa môže dostať jednotlivým spotrebiteľom v rozsahu platnosti článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Aj to, že sa niektorý členský štát zriekne daňových príjmov, môže súvisieť s nepriamym poskytnutím štátnych prostriedkov, ktoré môže byť kvalifikované ako pomoc v prospech iných účastníkov hospodárskeho života než sú tí, ktorým sa daňové zvýhodnenie bezprostredne poskytuje (porovnaj rozsudok Súdneho dvora z 19. septembra 2000 vo veci C-156/98, Nemecko/Komisia, Zb. 2000, I-6857, body 24 až 28).“

(46) Z hľadiska uvedených súdnych rozhodnutí sa Komisia uznáša, že pomoc vinárom a pestovateľským podnikom poskytnutá na nákup obchodných podielov v určitých výrobných spoločenstvách a podržanie týchto podielov minimálne päť rokov mala za následok zvýšenie imania výrobných spoločenstiev, ktoré by sa inak nebolo realizovalo. Nákup takýchto obchodných podielov so štátnou pomocou je priamou hospodárskou výhodou, ktorú treba

([5]) Podľa rozsudku Európskeho súdneho dvora poukazuje zlepšenie konkurenčnej situácie podniku v dôsledku štátnej pomoci vo všeobecnosti na porušenie hospodárskej súťaže v porovnaní s konkurenčným podnikom, ktorý takúto podporu nedostal (vec C-730/79, *Philip Morris,* Zbierka rozsudkov 1980, s. 2 671, body 11 a 12).

([6]) Obchod s vínom na vnútornom poľnohospodárskom trhu spoločenstva v Nemecku v roku 1999 predstavoval 10 364 000 miliónov hektolitrov v importe a 1 881 900 miliónov hektolitrov v exporte. Samostatné údaje za Porýnie-Falcko nie sú k dispozícii (zdroj: Spolkový štatistický úrad).

([7]) Ú. v. ES C 232, 12.8.2000, s. 19.

([8]) Vec C-156/98, *Nemecko/Komisia,* Zbierka rozsudkov 2000, I-/6857, bod 26.

([9]) Vec T-93/02, *Confédération nationale du Crédit Mutuel/Komisia,* ešte neuverejnená v Zbierke rozsudkov, bod 95.

posudzovať ako ostatné druhy štátnej pomoci ako výhodu, ktorá bola poskytnutá vinárom a pestovateľským podnikom.

(47) Preto sa môže uplatniť článok 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

V.3. Výnimky podľa článku 87 ods. 2 a ods. 3 Zmluvy o ES

(48) Teraz treba preveriť, či prichádza do úvahy uplatnenie niektorého z ustanovení o výnimkách, resp. oslobodenie od zásadného zákazu pomoci podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(49) Podľa dostupných informácií sa výnimky podľa článku 87 ods. 2 a článku 87 ods. 3 písm. a), b) a d) Zmluvy o ES nemôžu uplatniť, pretože nejde ani o

— pomoc na podporu hospodárskeho rozvoja regiónov s mimoriadne nízkou životnou úrovňou, alebo mimoriadne nízkou zamestnanosťou ani o

— pomoc na podporu dôležitých zámerov v celoeurópskom záujme alebo na odstránenie závažných nedostatkov v hospodárstve členského štátu ani o

— pomoc na podporu kultúry a zachovanie kultúrneho dedičstva v prípade, že to nenarušuje obchodné a hospodárske podmienky spoločenstva do takej miery, ktorá by bola v rozpore so spoločným záujmom.

(50) Ako jediná možná výnimka preto pripadá do úvahy článok 87 ods. 3 písm. c).

Zlučiteľnosť pomoci vinárom a pestovateľským podnikom so spoločným trhom

(51) Listom z 13. februára 2002 nemecké orgány navrhli hodnotenie tohto opatrenia na základe bodu 9 pokynov Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva.

(52) Podľa bodu 9 je možné poskytnúť pomoc na odstavenie výrobných kapacít, ak je to v súlade s inými predpismi Spoločenstva na redukovanie výrobných kapacít a sú pritom splnené tieto podmienky:

a) Pomoc sa musí poskytnúť vo všeobecnom záujme daného sektora a byť časovo obmedzená.

b) Príjemca pomoci musí preukázať dostatočnú protihodnotu, ktorou je zvyčajne pevné a konečné rozhodnutie, že dá predmetné výrobné kapacity skutočne zošrotovať alebo ich nenávratne odstaví.

c) Musí sa vylúčiť možnosť, že pomoc slúži na záchranu a reštrukturalizáciu podnikov v ťažkostiach.

d) Nesmie dôjsť k nadmernej kompenzácii majetkovej straty a straty príjmov v budúcnosti. Aspoň polovica nákladov na opatrenie by sa mala hradiť z príspevkov príslušného sektoru, či už dobrovoľných alebo povinných odvodov.

e) Nesmie sa poskytovať pomoc, ktorá by poškodzovala mechanizmy spoločnej organizácie trhu.

a) Vo všeobecnom záujme sektoru

(53) Zdá sa, že pomoc mala pozitívny účinok, prejavujúci sa v koncentrácii poľnohospodárskej výroby a viedla k určitej stabilizácii cien na trhu so sudovým vínom. Pomoc sa obmedzila na tri okresy a jednu obec v Porýní-Falcku. Smernica okresnej správy Bernkastel-Wittlich sa týkala pomoci pri nákupe obchodných podielov určitého družstva, konkrétne družstva *Moselland*. Smernice okresnej správy Cochem-Zell sa týkali podobných ustanovení, ktoré v praxi viedli k tomu, že predmetom nákupu boli výlučne obchodné podiely družstva *Moselland*. Smernice okresnej správy Trier- Saarburg a združenia obcí Schweich neboli špecificky zamerané na určitý podnik, a zvýhodňovali družstvá, resp. výrobné spoločenstvá, spĺňajúce podmienky nemeckého zákona o štruktúre trhu. Súkromné podniky, zaoberajúce sa výrobou alebo predajom vína, ktoré nespĺňali uvedené ustanovenia, sa teda na opatrení nemohli podieľať. Poskytovanie pomoci bolo obmedzené maximálne na štyri roky.

(54) Podľa bodu 9.6 rámca pre sektor poľnohospodárstva by mali byť programy pomoci na odstavenie kapacít prístupné všetkým účastníkom trhu. Podľa toho, ako sa uvádza vyššie, nemožno tieto podmienky považovať za splnené. Komisia okrem toho dostala *sťažnosť účastníka trhu*, ktorý poukázal na to, že podpora určitých družstiev v rámci tohto opatrenia nie je v súlade so všeobecným záujmom vinárskeho sektora, keďže súkromné podniky, zaoberajúce sa výrobou alebo predajom vína, sa na tomto opatrení nemohli podieľať.

b) Protihodnota

(55) Nemecké orgány informovali, že v prípade tejto pomoci ide o odstavenie výrobných kapacít vinárskych podnikov. Zdôvodňuje sa to tým, že poľnohospodári sa zaviazali sa, že dodajú všetko hrozno, resp. mušt a víno výrobným spoločenstvám a preto musia dlhodobo odstaviť svoje vlastné kapacity vínnych pivníc.

(56) Podľa bodu 9.2 rámca pre sektor poľnohospodárstva sa pomoc na rušenie kapacít môže povoliť iba vtedy, ak je určená v rámci programu na reštrukturalizáciu sektoru,

ktorého ciele a zámery sú jasne definované. Dané opatrenie sa realizovalo bez vypracovania príslušného reštrukturalizačného programu.

(57) Podľa bodu 9.4 rámca pre sektor poľnohospodárstva musí príjemca pomoci preukázať dostatočnú protihodnotu, spravidla vo forme pevného a konečného rozhodnutia, že dá predmetné výrobné kapacity skutočne zošrotovať alebo ich nezvratne odstaví. Príjemca pomoci musí prijať právoplatný záväzok, že odstavenie je konečné a neodvolateľné. Nemecké orgány uviedli, že nemeckí vinári sa nezaviazali právoplatne odstaviť vlastné kapacity. Pokiaľ ide o výrobu vína, záväzok dodávať hrozno, mušt a víno sa rovná odstaveniu príslušných kapacít, ale iba na päťročné obdobie, ktoré tento záväzok predpokladá. Komisia sa preto domnieva, že táto podmienka nie je splnená.

c) Zákaz pomoci podnikom v ťažkostiach

(58) V usmerneniach o pomoci nie je táto podmienka výslovne zakotvená.

d) Zákaz nadmernej kompenzácie a príspevok sektoru

(59) V bode 9.6 rámca pre sektor poľnohospodárstva sa stanovuje, že pomoc musí byť striktne obmedzená na vyrovnanie strát na majetku vrátane stimulačnej platby, ktorá nesmie presiahnuť 20 % hodnoty majetku. V bode 9.7 rámca pre sektor poľnohospodárstva sa zasa určuje, že aspoň polovica nákladov na takýto druh pomoci sa musí hradiť z príspevkov príslušného sektoru, či už z dobrovoľných príspevkov, alebo z povinných odvodov.

(60) Nemecké orgány nepredložili žiadne presné prepočty strát na majetku (ak vôbec existovali) vinárskych podnikov. Momentálne preto nemožno vylúčiť, že nastal prípad nadmernej kompenzácie strát a že pomoc presahuje 50 % skutočných nákladov na opatrenie pomoci. Komisia preto túto podmienku považuje za nesplnenú.

5. Spoločná organizácia trhu

(61) Program pomoci nepoškodzuje ciele spoločnej organizácie trhu s vínom.

(62) Keďže pomoc, poskytnutá vinárom a vinárskym podnikom z vyššie uvedených dôvodov nie je zlučiteľná s bodom 9 rámca pre sektor poľnohospodárstva, ide teda o prevádzkovú pomoc, ktorá nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

(63) Žiadne iné zdôvodnenia podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES sa nedajú uplatniť.

Zlučiteľnosť pomoci poskytnutej výrobným spoločenstvám

(64) Komisia má kladný postoj k vytváraniu výrobných spoločenstiev v sektore poľnohospodárstva, lebo združujú poľnohospodárov a vďaka nim možno lepšie koncentrovať ponuku a výrobu prispôsobiť požiadavkám trhu. Poskytnutie štátnej pomoci na vytvorenie takejto organizácie (bod 10.5 rámca pre sektor poľnohospodárstva) alebo na výrazné kvantitatívne rozšírenie jej činnosti o nové výrobky alebo nové sektory (bod 10.6 rámca pre sektor poľnohospodárstva) je povolené. V danom prípade však nie je splnená žiadna z týchto podmienok.

(65) Podľa bodu 10.8 rámca pre sektor poľnohospodárstva sa pomoc, poskytnutá výrobným spoločenstvám, ktorá nepredstavuje pokrytie nákladov súvisiacich so zriadením podniku, teda ako napr. investície, musí hodnotiť podľa pravidiel pre tieto druhy pomoci. Keďže predmetné opatrenie spočíva len vo zvýšení kapitálu, nejde o investíciu a tento bod sa teda nemôže stať základom hodnotenia zlučiteľnosti.

(66) Z uvedených dôvodov nie je pomoc, ktorá bola poskytnutá výrobným spoločenstvám, zlučiteľná s bodom 10 rámca Spoločenstva o štátnej pomoci v sektore poľnohospodárstva. Ide preto o prevádzková pomoc, ktorá nie je zlučiteľná so Spoločným trhom.

(67) Žiadne iné dôvody podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES neprichádzajú do úvahy.

V.4. Pomoc de minimis pre výrobné spoločenstvá a vinárske podniky

(68) Podľa skúseností Komisie sa pomoc malého rozsahu za určitých podmienok nedá kvalifikovať podľa ustanovení v článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(69) Podľa nariadenia č. 1860/2004 pomoc, ktorá nepresiahne strop 3 000 eur na jedného príjemcu v priebehu trojročného obdobia, pričom celkový objem takejto pomoci zostáva nižší ako približne 0,3 % ročnej poľnohospodárskej výroby, neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi a nenarúša alebo ani nehrozí, že bude narúšať hospodársku súťaž, nespadá pod ustanovenia článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(70) Podľa článku 5 nariadenia č. 1860/2004 sa to týka aj predvstupovej pomoci, ak sú splnené predpoklady podľa článkov 1 a 3.

(71) Článkom 1 sa obmedzuje uplatnenie na sektor poľnohospodárstva. Pomoc sa týka predaja vína. Obmedzenia podľa článku 1 písm. a) až c) sa nemôže uplatniť.

(72) Opatrenia až do výšky 3 000 EUR sa preto nemôžu považovať za pomoc, pretože nie sú splnené všetky podmienky článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Na to, aby sa pomoc nezapočítavala dvojmo, mala by sa táto hranica používať len na úrovni vinárskych podnikov.

(73) Na základe uvedených dôvodov Komisia konštatuje, že poskytnutie subvencií na získanie obchodných podielov do výšky 3 000 EUR sa nekvalifikuje ako pomoc, ak sú splnené podmienky nariadenia č. 1860/2004. Každá suma, ktorá prekračuje túto hranicu na úrovni príjemcov pomoci z radov vinárov a vinárskych podnikov, pomocou už je.

VI. ZÁVERY

(74) Komisia prijíma uznesenie, že dotácie a úrokové zvýhodnenia, poskytnuté v rámci tohto opatrenia, sú prevádzkovou pomocou, na ktorú sa nevzťahujú žiadne ustanovenia o výnimke zo všeobecného zákazu poskytovania pomoci a preto je nezlučiteľná so Spoločným trhom. Komisia tiež konštatuje, že Nemecko realizovalo toto opatrenie neoprávnene.

(75) Keď je neoprávnene poskytnutá štátna pomoc kvalifikovaná ako nezlučiteľná so spoločným trhom, prirodzeným dôsledkom tohto konštatovania je požiadavka na jej vrátenie, aby sa tak podľa možnosti obnovil stav hospodárskej súťaže pred poskytnutím pomoci.

(76) Rozhodnutie sa vzťahuje na uvedenú schému pomoci a musí byť realizované okamžite vrátane vrátenia pomoci podľa článku 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá uplatňovania článku 93 Zmluvy o ES ([10]).

(77) V snahe cieľom odstrániť priame a nepriame zvýhodnenie vinárov a vinárskych podnikov, ako aj výrobných spoločenstiev a súčasne zabrániť dvojitému zarátaniu pomoci Nemecko musí podniky, ktorým bola pomoc zo štátnych prostriedkov vyplatená, požiadať o jej vrátenie. Vrátenie pomoci poskytnutej výrobným spoločenstvám však neovplyvňuje skutočnosť, že pomoc, poskytnutá vinárom a vinárskym podnikom až do výšky 3 000 eur, nie je pomocou v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, ak sú pritom splnené podmienky nariadenia č. 1860/2004. Každá suma, ktorá prekročí túto hranicu na úrovni zvýhodneného vinára alebo vinárskeho podniku, je už v celej svojej výške pomocou, a preto jej vrátenie treba vyžiadať od výrobného spoločenstva, ktorého podiely si konečný príjemca pomoci zakúpil.

([10]) Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené aktom o pristúpení z roku 2003.

(78) Toto rozhodnutie nemá vplyv na možnosť príslušných výrobných spoločenstiev požadovať od vinárov a vinárskych podnikov vrátenie príslušnej sumy, prípadne použiť iné opravné prostriedky, ak takéto možnosti vnútroštátne predpisy dovoľujú.

(79) V okrese Cochem-Zell, pokiaľ ide o úrokové zvýhodnenia, by malo vrátenie pomoci zo strany vinárov a vinárskych podnikov zodpovedať poskytnutému úrokovému zvýhodneniu. Povinnosť vinárov a vinárskych podnikov vrátiť poskytnutú pomoc však neovplyvňuje skutočnosť, že pomoc, poskytnutá vinárom a vinárskym podnikom až do výšky 3 000 eur, nie je pomocou v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, ak sú pritom splnené podmienky nariadenia č. 1860/2004. Každá suma, ktorá prekročí túto hranicu na úrovni zvýhodneného vinára alebo vinárskeho podniku, je už v celej svojej výške pomocou a preto jej vrátenie treba vyžiadať v plnej výške.

(80) Toto rozhodnutie nemá vplyv na možnosť príslušných vinárov a vinárskych podnikov použiť voči výrobným spoločenstvám iné opravné prostriedky, ak takéto možnosti vnútroštátne predpisy dovoľujú.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc pre vinárov a vinárske podniky vo forme priamych subvencií alebo úrokového zvýhodnenia na investovanie do obchodných podielov výrobných spoločenstiev, ktorú Spolková republika Nemecko poskytla v rozpore s článkom 88 ods. 3 Zmluvy o ES, je bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 2, nezlučiteľná so spoločným trhom.

Článok 2

Opatrenia uvedené v článku 1, ktoré Spolková republika Nemecko realizovala v prospech príjemcov pomoci, nie sú kvalifikované ako pomoc, ak spĺňajú podmienky nariadenia č. 1860/2004.

Článok 3

1. Spolková republika Nemecko do 2 mesiacov po oznámení tohto rozhodnutia bude informovať o rozhodnutí Komisie, že štátna pomoc, uvedená v článku 1, nie je zlučiteľná so spoločným trhom, všetky vinárske podniky a výrobné spoločenstvá, ktorým bola štátna pomoc poskytnutá.

2. Spolková republika Nemecko prijme všetky potrebné opatrenia, aby od vinárskych podnikov, prípadne od výrobných spoločenstiev vyžiadala vrátenie nezákonne vyplatených súm bez toho, aby tým bolo dotknuté uplatnenie ustanovení článku 2 alebo ďalšie nároky podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

Spolková republika Nemecko do dvoch mesiacov po oznámení tohto rozhodnutia bude informovať Komisiu o totožnosti príjemcov pomoci, individuálne poskytnutých sumách pomoci a metódach výpočtu týchto súm.

3. O vrátenie štátnej pomoci sa požiada bezodkladne podľa vnútroštátnych postupov, pokiaľ tieto umožňujú okamžité a účinné vykonanie tohto rozhodnutia.

4. Spätne požadovaná suma má obsahovať úroky za celé obdobie, splatné od dátumu, keď sa pomoc príjemcovi prvýkrát nezákonne poskytla, až do jej skutočného vrátenia.

5. Úroky sa počítajú podľa ustanovení kapitoly V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES.

Článok 4

Spolková republika Nemecko do dvoch mesiacov po oznámení tohto rozhodnutia oznámi Komisii opatrenia prijaté a plánované na jeho vykonanie. V rovnakom časovom období Nemecko predloží aj všetky dokumenty, ktoré dokazujú, že konanie vo veci vrátenia nezákonne poskytnutej pomoci voči jej príjemcom sa začalo.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Spolkovej republike Nemecko.

V Bruseli z 7. júna 2006.

Za Komisiu

Mariann FISCHER BOEL

členka Komisie